

Lei 4/1993, do 14 de abril, de servizos sociais

Tramitación parlamentaria:

Proxecto de lei, BOPG núm. 183, do 27.9.1991.

Emendas, BOPG núm. 221, do 11.12.1991.

Debate de totalidade, DSPG núm. 8, do 24.3.1992.

Informe da Ponencia, BOPG núm. 341, do 13.11.1992.

Dictame da Comisión, BOPG núm. 356, do 18.12.1992.

Mantemento de emendas e votos particulares, BOPG núm. 356, do 18.12.1992.

Debate e aprobación polo Pleno, DSPG núm. 144, do 9.2.1993.

Publicación:

Boletín Oficial do Parlamento de Galicia núm. 381, do 16.3.1993.

Diario Oficial de Galicia núm. 76, do 23.4.1993.

Boletín Oficial del Estado núm. 112, do 11.5.1993.

Lei 4/1993, do 14 de abril, de servicios sociais

Esta lei foi derogada pola Lei 13/2008, do 3 de decembro, de Servizos Sociais de Galicia

A consolidación dun Estado social e democrático, tal como o define a Constitución, supuxo na última década a implantación de novas alternativas na protección e promoción social, tanto a iniciativa dos poderes públicos coma da sociedade civil, xerándose un proceso de tal dinamismo que deixou obsoletas as formulacións teóricas herdadas do pasado e no marco legal no que se proxectaban.

A ese dinamismo da sociedade na creación e demanda de novas formas de garanti-la igualdade e a calidade de vida para todos, especialmente para os máis desprotexidos, únese o propio dun Estado de autonomías que posibilita a procura de solucións propias no marco de distribución competencial que definen a Constitución e os respectivos estatutos.

O sistema de servicios sociais participa de ámbolos dous dinamismos. Por unha parte, a través del, fanse efectivos importantes principios que identifican o Estado como social. Doutra, no caso de Galicia, o seu Estatuto de autonomía, en correspondencia coa Constitución, determina que a materia de asistencia social é de

exclusiva competencia da Comunidade Autónoma.

Se ben o Parlamento de Galicia aprobou nesta materia a Lei galega 3/1987, do 27 de maio, de servicios sociais, que foi un instrumento útil para a regulación dos mesmos neste período, a evolución da realidade que trataba de ordenar e as limitacións do propio texto legal que agora se derroga, especialmente no que se refire á conceptualización dos contidos, atribución de competencias, ordenación das entidades prestadoras e do voluntariado social e control global do sistema, aconsellaron a revisión do mesmo, revisión que, dada a súa fondura e alcance, desbordou as posibilidades dunha mera reforma e impuxo a necesidade dunha nova lei.

O presente texto legal trata de regular exhaustivamente os aspectos básicos dos servicios sociais en Galicia, en canto sistema integrado, tal como se expón no artigo 1, o que resulta unha nota central que informa o enteiro contido daquel, por tanto cada un dos aspectos regulados forma parte dun todo interdependente, coordinado e harmónico, posibilitando unha

integración funcional da que, en boa parte, dependerá a eficacia global do sistema.

Complementaria a esa definición sistemática, é a de servicio público, coa que se establece un réxime de responsabilidade pública para a esfera dos servicios sociais que, definitivamente, en coherencia coas notas definitorias do Estado social que a Constitución diseña, acouta os servicios sociais como un dereito para todos aqueles que pola súa situación os precisen, tal como se establece no artigo 2 da presente lei.

Esa función dos poderes públicos non supón unha acción pública que afogue a creatividade e a iniciativa da sociedade, senón, moi polo contrario, que a fomenta, coordina, regule e colabore como unha parte máis integrada no conxunto, que, considerado na súa globalidade, é de responsabilidade pública. Así, dun xeito explícito, reconécese non só a iniciativa social carente de fin de lucro, senón tamén a iniciativa privada lucrativa.

Por outra parte, o principio de territorialidade tórnase decisivo na estruturación dos servicios sociais, principio que encontra a súa concreción nunha distribución competencial realmente descentralizadora.

No título I da lei establécense os contidos que constitúen a oferta do sistema á sociedade galega. A tal fin estrutúranse os servicios so-

ciais en dous niveis de atención e nove áreas de actuación, tendo estas un carácter de relación aberta a novas problemáticas sectoriais que no futuro puidesen requirir unha atención particularizada.

No tocante ós niveis de atención optouse por unha reconceptualización necesaria para minimizar as posibles ambigüidades interpretativas e recoller asemade os matices que a práctica destes anos impuxo a unha teorización excesivamente ríxida sobre os servicios sociais. Efectivamente, óptase pola denominación «de atención primaria», pola súa expresividade e por permitir unha flexibilidade no sentido de que a nota de polivalencia e apertura a toda a comunidade na que actúan os servicios sociais nese nivel non obste para que, de acordo coa modulación contida no artigo 9, se poidan abordar desde eses proxectos e actuacións sectoriais de contido netamente integrador.

Por outra parte, o cualificativo de «comunitarios», co que se viña denominando ós servicios deste nivel, pódese e débese predicar de calquera servicio do sistema integrado, no sentido de que a comunidade é, tanto na atención primaria coma na especializada, o punto de partida e de chegada e o principal recurso para unha acción integradora e normalizadora.

Nesta regulación legal dos servicios sociais, materia que lle

corresponde en exclusiva á Comunidade Autónoma, tense en conta o principio da autonomía dos entes locais que consagra a Carta Magna, atribuíndolles con toda nitidez competencias propias ós entes locais para a xestión dos seus intereses neste terreo. Só desta maneira, tal como sinala a Lei reguladora das bases do réxime local, faise realmente efectiva a autonomía que a Constitución garante.

Ese principio fundamental, non contemplado na anterior Lei galega de servicios sociais, que só recollía a posibilidade de delegación, non debe implica-la disgregación e a heteroxeneidade en aspectos substanciais da prestación dos servicios sociais, para o cal cómpre aplica-la necesaria coordinación. Esa coordinación non implica unha tutela que menoscabe a autonomía municipal senón que, en palabras do Tribunal Constitucional, é unha posibilidade do lexislador esixida «pola unidade mesma do sistema no seu conxunto no que as diferentes entidades autónomas se integran», así como polo «principio de eficacia administrativa» (artigo 103.1 da CE), que debe predicarse non só de cada Administración pública, senón da enteira estruturación dos servicios públicos.

No título II da lei, de acordo con eses principios, tras atribuírlles competencias propias ós entes locais, que pasan de feito a se-la instancia principal na xestión dos

servicios nos dous niveis de atención, establécese unha serie de instrumentos fundamentais de coordinación, competencia da Xunta de Galicia: o Plan galego de equipamentos e servicios sociais, as normativas básicas de xestión e acreditación e un sistema de rexistro de entidades. Así mesmo, en correspondencia co anterior, atribúeselle á Administración autonómica o exercicio das potestades inspectora e sancionadora.

Nos títulos III e IV abórdanse determinados aspectos que configuran o sistema regulado na lei como un sistema aberto e permeable á sociedade na que actúa, integrando como parte do mesmo a iniciativa privada e as cantidades e organizacións de traballo voluntario e establecendo un órgano de participación: o Consello Galego de Servicios Sociais.

A iniciativa privada, suxeita, en calquera caso, ó réxime de autorización administrativa previa, queda regulada tanto na súa modalidade social coma lucrativa, tal como a realidade dos servicios sociais o demanda. No artigo 55 ábrese a posibilidade de que a Xunta de Galicia poida subvencionar, en condicións expresamente taxadas, en ámbalas modalidades, a creación, a modificación, o equipamento e a adaptación dos seus centros, se ben a prestación dos servicios só se subvencionará, tal como establece o artigo 56, ás entidades prestadoras de iniciativa social.

No capítulo II do título IV abórdase a regulación do voluntariado, aspecto este de esencial importancia nun sistema que pretenda fundamentarse no principio de solidariedade e sobre o que existen escasísimos precedentes legais.

O título V establece as bases, tanto do sistema de prestacións e axudas económicas, que se definen como complementarias á oferta de servicios sociais, coma de subvencións, mediante as cales se fomentará a participación das entidades definidas no título III na prestación dos servicios obxecto desta lei.

No título VI abórdase a definición e tipificación das infraccións así como o establecemento dun réxime sancionador. Establécese así a base legal sobre a que a Administración autonómica poderá levar a efecto unha eficaz e obxectiva acción inspectora sobre a globalidade do sistema.

O texto recolle no seu título VII as bases do sistema de financiamento de acordo coa distribución competencial establecida e co principio de responsabilidade pública.

Cómpre salientalo deber dos entes locais de consignar partidas presupostarias especificamente dedicadas a materia de servicios sociais, dándolle entidade substancial a un campo de actuación administrativa ata agora insuficientemente considerado. No caso dos concellos de menos capacida-

de económica establécese nos artigos 76 e 77 un sistema incentivador dos agrupamentos, necesario para melloralo rendemento dos programas e dos equipamentos de servicios sociais.

Pola disposición adicional primeira da presente lei modifícase a Lei 4/1988, do 26 de maio, da función pública de Galicia, engadindo o suposto de «prestación directa de servicios sociais e protección de menores» entre os de excepción á regra xeral de que os postos de traballo da Administración autonómica serán prestados por funcionarios, harmonizándose dese xeito o artigo 25.2 da devandita lei co artigo 15.1, letra c), da Lei estatal 30/1984, do 2 de agosto, de medidas para a reforma da función pública.

Por todo o exposto, o Parlamento de Galicia aprobou e eu, de conformidade co artigo 13.2 do Estatuto de Galicia e co artigo 24 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, reguladora da Xunta e do seu presidente, promulgo, en nome de El-Rei, a Lei de servicios sociais.

Título preliminar

Dos principios xerais

Artigo 1

A presente lei ten por obxecto a ordenación e a estrutura dun sistema integrado de servicios sociais como servicio público da Comunidade Autónoma de Galicia, así

como a regulación da súa promoción.

Artigo 2

1. Teñen dereito ós servizos sociais, de acordo co establecido na presente lei, tódalas persoas de nacionalidade española residentes habituais ou accidentais no territorio da Comunidade Autónoma que se atopen necesitadas de atención.

2. Os galegos residentes fóra de Galicia terán dereito ás prestacións reguladas na presente lei cando, estando necesitados de atención, lles sirva de medio para o seu traslado definitivo á Comunidade Autónoma galega.

3. Os estranxeiros, refuxiados e apátridas terán dereito ás prestacións reguladas na presente lei de acordo co disposto nos tratados, acordos e convenios internacionais.

En todo caso, tódolos estranxeiros en situación de residencia legal terán dereito ós servizos recoñecidos na presente lei para os efectos de garantía das condicións básicas de vida.

Artigo 3

Son principios inspiradores do sistema de servizos sociais os seguintes:

1.— Responsabilidade pública.

Os poderes públicos promoverán e garantirán a prestación de servizos sociais mediante a achega de medios financeiros, técnicos e humanos adecuados.

2.— Recoñecemento e apoio da iniciativa social.

Recoñécese e apóiase a iniciativa social, entendéndose por tal a iniciativa privada sen ánimo de lucro, que poderá colaborar na prestación dos servizos sociais dentro do marco definido na presente lei.

3.— Recoñecemento da iniciativa privada con ánimo de lucro.

Recoñécese a iniciativa privada con ánimo de lucro, que poderá concorrer á prestación dos servizos sociais nas condicións e cos requisitos que se establecen nesta lei.

4.— Territorialidade.

A organización do sistema e a distribución de competencias e funcións, sempre que a natureza dos servizos o permita, responderán ós principios de descentralización e desconcentración, atribuíndo ou delegando o exercicio das competencias nos entes ou órganos administrativos máis próximos ós cidadáns, sen mingua da garantía dunha igualdade de servizos e prestacións a tódolos cidadáns de Galicia.

5.— Planificación e coordinación.

A Administración autonómica realizará a planificación xeral dos servizos sociais coordinando a súa actuación coa das administracións locais, e a destas entre si, así como coas demais entidades prestadoras de servizos sociais, coa

finalidade de atender de forma ordenada e global as necesidades, sacarlle rendemento ós recursos dispoñibles, garanti-la calidade na prestación dos servicios e evita-los desequilibrios territoriais.

Procurarase así mesmo a coordinación cos servicios sanitarios, culturais, educativos e urbanísticos de Galicia.

6.— Globalidade.

Os servicios sociais prestaranse de xeito que se evite o tratamento fragmentado das problemáticas sociais, promovendo, polo contrario, a atención integral das mesmas.

7.— Normalización e integración.

Os servicios sociais tenderán ó mantemento dos cidadáns no seu ambiente familiar e social ou, se é o caso, á súa inserción na comunidade, respectando o dereito á diferenza.

8.— Participación.

Os poderes públicos promoverán a incorporación dos cidadáns á programación e prestación dos servicios sociais.

9.— Prevención.

Os servicios sociais tenderán non só a remediar situacións existentes de marxinação, senón tamén, e primordialmente, a prevenir e elimina-las causas que conducen ás citadas situacións.

10.— Solidariedade.

Os poderes públicos fomentarán a solidariedade nas actua-

cións dos servicios sociais, con vistas a supera-las condicións que provoquen situacións de marxinação, con especial apoio ó desenvolvemento do voluntariado social.

11.— Universalidade.

Tódalas persoas que o precisen terán acceso ós servicios sociais en condicións de igualdade, con atención preferente ás persoas ou grupos máis necesitados.

Título I

Do sistema de servicios sociais

Capítulo I

Disposicións xerais

Artigo 4

Os servicios sociais configúranse como un sistema integrado de protección social orientado á prestación programada de atencións e servicios que posibiliten a mellora da calidade de vida e a participación das persoas ou grupos, especialmente daqueles que sofren algún tipo de carencia, marxinação ou desatención selectiva, así como á prevención e eliminación das causas que están na orixe daquelas situacións.

Artigo 5

1. O sistema de servicios sociais estrutúrase en niveis de atención e áreas de actuación.

2. Os niveis de atención defínense en función da territorialidade, así como da intensidade, complexidade e especificidade da prestación, e son os seguintes:

a) De atención primaria, dando lugar ós servicios sociais de atención primaria.

b) De atención especializada, dando lugar ós servicios sociais especializados.

3. As áreas de actuación, definidas en función dos sectores de poboación e das problemáticas diferenciadas que se aborden en cada unha delas, son as seguintes:

a) Comunidade.

b) Familia, infancia e mocidade.

c) Minusvalías.

d) Vellez.

e) Muller.

f) Drogodependencias e alcoholismo.

g) Minorías étnicas.

h) Delincuencia e reinserción de ex-internos.

i) Outras problemáticas de marxinación social.

4. Considéranse equipamentos do sistema de servicios sociais todos aqueles establecementos ou instalacións, debidamente tipificados e acreditados, nos que se desenvolvan con regularidade programas e actividades no ámbito dos servicios sociais.

Capítulo II

Dos niveis de atención

Sección 1.^a

Dos servicios sociais de atención primaria

Artigo 6

1. Os servicios sociais de atención primaria, que constituirán o nivel máis próximo ó usuario e ó seu ambiente familiar e social, desenvolven programas e prestan axudas favorecedoras da participación, integración e benestar social das persoas ou grupos dentro do seu contorno comunitario, especialmente daqueles que están ou corren o risco de estar en situación de carencia ou marxinación.

2. Estes servicios constitúense como o elemento básico do sistema no que se refire á prevención, detección, análise de necesidades, programación do traballo social e prestación de servicios axeitados ás mesmas.

3. Os devanditos servicios son a canle normal de acceso ó sistema de servicios sociais, desde a que se derivarán os casos, logo de prescrición técnica, ós servicios de atención especializada cando a complexidade ou especificidade da situación así o requiran.

4. Os servicios sociais de atención primaria terán unha composición interdisciplinaria.

5. Para a adecuación dos servizos sociais de atención primaria ós seus obxectivos e programas, e de acordo coas características do territorio, deberanse establecer zonas e demarcacións de actuación tendo en conta os criterios de poboación e extensión das mesmas.

Artigo 7

Son obxectivos xerais dos servizos sociais de atención primaria os seguintes:

1.— A detección e análise das necesidades e carencias sociais.

2.— A información, a orientación e o asesoramento ós cidadáns sobre os seus dereitos sociais e os procedementos para o seu exercicio, así como, se é o caso, a intermediación necesaria para que sexan efectivos.

3.— A prevención no ámbito da comunidade.

4.— A mellora da autonomía persoal así como a integración e permanencia no medio familiar e social mentres sexa desexada e conveniente.

5.— A inserción social dos membros marxinados e excluídos da comunidade.

6.— A animación e o desenvolvemento comunitario.

7.— A mellora da cooperación e solidariedade expresada nun voluntariado social.

8.— A prestación de cantos servizos concretos sexan precisos para o cumprimento da finalidade expresada no artigo 6 da presente lei.

Artigo 8

Para o cumprimento dos obxectivos xerais enumerados no artigo anterior, os servizos sociais de atención primaria organizarán a súa actividade mediante o deseño, a execución e a avaliación de proxectos de traballo social que desenvolvan os seguintes programas básicos de actuación:

1.— Programa de orientación, asesoramento e información sobre recursos e posibilidades de superación das situacións carenciais de individuos, de grupos ou da comunidade.

2.— Programa de axuda no fogar para prestarlles un conxunto de atención de carácter doméstico, social, persoal ou educativo ós cidadáns no seu medio.

3.— Programa de inserción social que procure dar resposta a problemáticas concretas de marxinación e exclusión social aplicando tanto proxectos de traballo social personalizados ou de grupo coma prestacións económicas específicas.

4.— Programa de animación, prevención e cooperación social que procure facilita-la participación en tarefas colectivas tendentes a que sexan os propios individuos dunha comunidade os que

asuman a súa problemática e busquen canles de solución, impulsa-lo asociamento, promocio-na-lo desenvolvemento da conciencia solidaria e, en especial, a organización e coordinación do voluntariado.

5.— Programa de convivencia alternativa que supoña, en determinados núcleos de poboación, a oferta dun aloxamento provisional en casos de emerxencia persoal ou familiar mentres non se realice a oportuna análise do caso e a súa derivación cara a un tratamento definitivo.

6.— Calquera outro que se puidese establecer orientado a darlles cumprimento ós obxectivos deste nivel de atención.

Artigo 9

1. Para acadar a súa finalidade os servizos sociais de atención primaria, nos seus equipamentos, prestacións e proxectos de traballo social, poderán adoptar tanto un carácter polivalente e aberto a toda a comunidade coma, complementariamente, un carácter sectorial e centrado en grupos con problemáticas específicas, tendo a consideración, neste segundo suposto, de equipamentos, prestacións ou proxectos de atención primaria na correspondente área de actuación.

2. En calquera caso, a orientación sectorial de determinadas prestacións, equipamentos ou proxectos de traballo social de atención primaria non deberá implicar

unha complexidade técnica, un tratamento especializado ou unha duración que interfiran ou desvirtúen a orientación universal e polivalente do servizo de atención primaria.

Artigo 10

1. Os equipamentos propios dos servizos sociais de atención primaria son:

— Os centros sociais de uso polivalente.

— Os centros de día, que desenvolven programas referidos a determinadas áreas de actuación, sempre que non precisen estancia nocturna.

— Os centros ocupacionais, orientados a acadar a integración normalizada dos diversos grupos e sectores da comunidade.

— Os centros de acollida, de atención temporal para casos de graves carencias ou conflitos convivenciais.

— Cantos outros lle poidan ser de utilidade para o traballo social aberto a toda a poboación ou a sectores desta, sempre que se faga no seo da comunidade e procurando a apertura e integración na mesma de acordo co establecido no artigo anterior.

2. A distribución e organización dos equipamentos dos servizos sociais de atención primaria deberán, en todo caso, adaptarse ás características do territorio no que actúa, distribuíndose, segundo

os casos, en parroquias, concellos e outras demarcacións que para o efecto poidan constituírse, de xeito que se fagan efectivos os principios inspiradores da presente lei.

Sección 2.^a

Dos servicios sociais de atención especializada

Artigo 11

Considéranse servicios sociais de atención especializada os dirixidos a sectores da poboación con problemáticas definidas que, por precisaren dun tratamento particular ou tecnicamente complexo, ou dunha prestación específica, non se poden resolver desde os servicios sociais de atención primaria.

Artigo 12

1. Son servicios sociais de atención especializada na área de familia, infancia e mocidade aqueles que atenden ás necesidades sociais específicas deste sector da poboación, desenvolvendo actuacións e programas encamiñados á prevención e superación das problemáticas derivadas da desintegración familiar, así como a atención dos menores en situación de desvantaxe ou inadaptación social.

2. Son equipamentos propios destes servicios aqueles que serven de soporte para programas e tratamentos en institucións especialmente orientados cara á normalización, personalización e

integración socio-familiar dos seus beneficiarios, tales como garderías infantís, ludotecas, pretaleres, granxas-escola, residencias de menores, casas de familia, vivendas tuteladas, e aqueloutras orientados ós mesmos fins.

3. Son programas propios destes servicios, entre outros, os de apoio técnico e axudas en familia, os de adopción, acollemento, atención diurna en centros, prevención e malos tratos a menores, erradicación da mendicidade infantil, bolsas de axuda á inserción social e actividades ocupacionais.

Artigo 13

1. Son servicios sociais de atención especializada na área de actuación das minusvalías aqueles que procuran o tratamento, a rehabilitación e maila integración social dos discapacitados físicos, psíquicos e sensoriais, así como a prevención das minusvalías.

2. Son equipamentos propios destes servicios, ben na súa modalidade de internamento, ben na diurna, os centros ocupacionais, os centros para psicóticos e autistas, os de recuperación, os centros especiais de emprego, as vivendas tuteladas, os pisos protexidos e cantos outros se determinen na planificación desta área de actuación.

3. Son programas propios destes servicios os de valoración, diagnóstico e cualificación das minusvalías, atención temperá,

formación ocupacional, integración laboral, supresión de barreiras arquitectónicas, urbanísticas e do transporte, axudas técnicas e cantos outros sexan favorecedores da súa autonomía persoal e integración social.

Artigo 14

1. Son servicios sociais de atención especializada para a vellez aqueles orientados á consecución do maior nivel de benestar posible á terceira idade, así como a acadala súa autonomía e integración social.

2. Son equipamentos propios destes servicios as residencias de válidos, asistidas e mixtas, os centros de atención diurna, as vivendas tuteladas, os pisos protexidos e cantos centros de carácter especializado se determinen na planificación desta área de actuación.

3. Son programas propios destes servicios os de acollemento familiar de maiores, de turismo e termalismo social, as axudas técnicas e cantos outros favorezan a permanencia da persoa no seu medio, a súa autonomía persoal e participación activa na vida social.

Artigo 15

1. Son servicios sociais de atención especializada para a muller aqueles que lles facilitan atención, acollida, información e asesoramento a mulleres, co obxecto de prever ou dar resposta a situacións de emerxencia, discriminación, maltrato ou desamparo.

2. Son equipamentos propios destes servicios os centros de asesoramento e de protección dos dereitos da muller, os centros de acollida, as residencias e cantos outros de carácter especializado se determinen na planificación desta área de actuación.

3. Son programas propios destes servicios os de fomento do emprego, os facilitadores da formación profesional e cantos outros vaian dirixidos a incentivar a participación das mulleres na vida política, económica, cultural, educativa e social.

Artigo 16

1. Son servicios sociais de atención especializada na área de drogodependencia e alcoholismo aqueles que se orientan especificamente ó desenvolvemento de programas de prevención e inserción social de persoas afectadas por calquera forma de toxicomanía.

2. Son equipamentos propios destes servicios os centros de orientación, rehabilitación, ocupacionais, de inserción e cantos outros de carácter especializado se determinen na planificación desta área de actuación.

3. Son programas propios destes servicios os de información e prevención, axuda e tratamento en familia e cantos outros se deriven da actuación conxunta con outras administracións públicas en plans específicos.

Artigo 17

1. Son servicios sociais de atención especializada para as minorías étnicas aqueles que procuran o seu benestar e participación activa na vida da comunidade respectando os seus propios valores e pautas culturais.

2. Como recurso habitual serán empregados neste servicio os equipamentos que para as diversas áreas de actuación se establecen na presente lei, evitando a creación de redes paralelas que dificulten a integración progresiva e a participación destes colectivos na vida social.

3. Son programas propios destes servicios, entre outros, os de integración escolar, normalización da vivenda e de inserción laboral.

Artigo 18

1. Son servicios sociais de atención especializada para a prevención da delincuencia aqueles que procuran a superación de situacións que favorecen a aparición de conductas delictuosas, así como a atención á inserción social dos ex-internos.

2. Son equipamentos propios destes servicios os centros de acollida e orientación e cantos outros de carácter especializado se determinen na planificación desta área de actuación.

3. Son programas propios destes servicios, entre outros, os de formación e apoio á integración profesional e os de atención a familiares.

Artigo 19

Terán tamén a consideración de servicios sociais de atención especializada aqueloutros expresamente recoñecidos que respondan de forma estable a situacións carenciais de colectivos específicos, tales como marxinados e transeúntes, refuxiados e asilados, afectados por situacións catastróficas, emigrantes retornados e cantos outros se poidan considerar necesarios de acordo cos estudos de necesidade social promovidos pola Administración autonómica.

Título II

Da atribución de competencias

Capítulo I

Disposición xeral

Artigo 20

As competencias en materia de servicios sociais corresponderanlles ós concellos, ás deputacións provinciais e á Comunidade Autónoma, así como, se é o caso, ás demais entidades previstas no Estatuto de autonomía ou citadas nesta lei.

Capítulo II

Dos entes locais

Artigo 21

1. Correspóndenlles ós concellos, de conformidade co previsto

na Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, as seguintes competencias:

a) A creación e xestión de servizos sociais de atención primaria.

b) A creación e xestión de servizos sociais especializados de ámbito local, entendendo por tales aqueles nos que os usuarios sexan predominantemente residentes no respectivo concello.

c) A colaboración no fomento dos servizos sociais de carácter local prestados por entidades de iniciativa social.

d) A colaboración na xestión das prestacións económicas, nos termos que regulamentariamente se establezan.

e) A promoción e organización do voluntariado, de conformidade co establecido no capítulo II do título IV da presente lei.

f) A creación e regulación dos concellos locais de servizos sociais.

g) Cantas outras lles estean atribuídas ou lles sexan delegadas, de acordo coa lexislación vixente.

2. Os concellos poderán prestar de seu ou asociados, de acordo co disposto na Lei de bases de réxime local, os servizos inherentes ás competencias que segundo o punto anterior lles corresponden, de xeito que se acaden unha maior eficacia e rendibilidade social dos recursos dispoñibles.

Artigo 22

Correspóndenlles ás deputacións provinciais as seguintes competencias:

1.— De conformidade co previsto na Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local, a garantía da prestación integral e adecuada, na totalidade do territorio provincial, dos servizos sociais de competencia municipal establecidos no artigo anterior.

2.— Proporcionarlles apoio económico, técnico e xurídico ós concellos para a implantación e o funcionamento dos servizos sociais da súa competencia, especialmente ós de menos de 20.000 habitantes e naqueles casos nos que, para a prestación dos mesmos, sexa necesario recorrer ás asociacións de municipios.

3.— A creación e xestión de servizos sociais de atención especializada de ámbito supramunicipal ou, se é o caso, supracomarcal.

4.— A participación no estudo e na determinación das necesidades que se han de cubrir dentro do seu territorio, así como o mantemento das estatísticas actualizadas de necesidades e servizos de ámbito provincial.

5.— A colaboración coa Administración autonómica no exercicio das facultades de planificación, programación e formación.

6.— A promoción e a colaboración no financiamento dos equipa-

mentos e programas de servicios sociais de atención especializada de carácter supramunicipal das entidades de iniciativa social.

7.— Cantas outras lles estean atribuídas ou lles sexan delegadas ou encomendadas de conformidade coa lexislación vixente.

Artigo 23

1. A actuación dos entes locais nas áreas urbanas atenderá ó criterio de proximidade, distribuíndo os servicios homoxeneamente polos distintos distritos e barrios.

2. Nas áreas rurais asegúrase, no desenvolvemento dos programas, a necesaria mobilidade que aproxime os servicios ós usuarios, sen prexuízo de que, para facer viable os equipamentos máis complexos, se realicen os oportunos agrupamentos de entes locais.

Artigo 24

1. Será responsabilidade dos entes locais detecta-las necesidades no seu ámbito territorial. Para este fin confeccionarán estatísticas das distintas áreas de actuación e poñerán os seus datos á disposición da Administración autonómica, co obxecto de contribuír á elaboración do Plan galego de equipamentos e servicios sociais, todo iso sen prexuízo das competencias do Instituto Galego de Estatística, previstas na Lei 9/1988, do 19 de xullo.

2. En calquera caso os entes locais deberanlle facilitar á Admi-

nistración autonómica canta información sexa solicitada por estas materias obxecto desta lei, de acordo co exercicio das súas competencias de ordenación, programación e planificación dos servicios sociais da Comunidade Autónoma.

Artigo 25

No ámbito local promoverase a coordinación dos servicios sociais con aqueles outros que incidan no benestar, tales como os sanitarios, culturais, educativos e urbanísticos das distintas administracións públicas en Galicia e, se é o caso, cos da iniciativa privada, evitando no posible a duplicidade e infrautilización do equipamento social.

Capítulo III

Da Comunidade Autónoma

Artigo 26

Correspóndenlle á Administración autonómica as seguintes competencias:

1.— A planificación e programación xeral dos servicios sociais no ámbito da Comunidade Autónoma, concretada na elaboración do Plan galego de equipamentos e servicios sociais. Neste plan debebase contemplar:

— A análise das necesidades básicas de servicios sociais no territorio da Comunidade Autónoma.

— A definición dos obxectivos de cobertura e os prazos indicativos de implantación.

— A tipificación dos servicios, equipamentos e programas necesarios para instrumentar-la política social deseñada.

— A distribución territorial dos servicios de acordo coas demarcacións de referencia que se establezan.

— Os medios que se destinan para o logro dos obxectivos.

— Cantos outros extremos se consideren necesarios para establecer unha planificación obxectiva e equilibrada.

2.— A ordenación e coordinación do sistema de servicios sociais:

a) Elabora-la normativa básica para a xestión dos servicios sociais e a aplicación dos programas de atención primaria e especializada.

b) Coordina-las actividades dos organismos públicos e das entidades de iniciativa privada financiadas con fondos públicos que realicen actuacións propias do obxecto desta lei, para garantir unha política social coherente e axeitada ó Plan galego de equipamentos e servicios sociais.

3.— A homologación, o rexistro e mailo control de centros e servicios:

a) Regulamentación, no marco da presente lei, das entidades, dos

servicios e dos centros, públicos e privados, con ou sen ánimo de lucro, que presten servicios sociais, establecendo as normas de acreditación nas que se determinen as condicións de apertura, funcionamento, modificación, capacitación do persoal, peche, así como as de rexistro das entidades prestadoras, inspección e outros requisitos análogos.

b) O exercicio das potestades inspectora e sancionadora de acordo co disposto no título VI da presente lei.

4.— O estudio das necesidades e problemáticas suscitadas no eido dos servicios sociais, así como a investigación e formación permanentes do persoal na devandita materia.

5.— O asesoramento e a asistencia técnica ás entidades prestadoras de servicios sociais.

6.— O deseño e a aplicación dun sistema de información estatística de servicios sociais, así como o mantemento e a actualización do mesmo.

7.— A creación e xestión dos equipamentos e programas que pola súa natureza, ámbito ou outras circunstancias concorrentes asuma a Administración autonómica.

8.— A protección e tutela dos menores que se atopen en situación de desamparo nos termos establecidos na lexislación específica.

9.— O fomento e a regulación do voluntariado social.

10.— A avaliación de solicitude e concesión das prestacións ou axudas económicas legal ou regulamentariamente establecidas, sen prexuízo da súa asunción polas entidades locais cando así se establece na súa normativa específica.

11.— Calquera outra que teña atribuída ou se lle atribúa de acordo coa normativa vixente.

Título III

Da prestación de servicios sociais

Capítulo I

Disposicións xerais

Artigo 27

1. Os servicios sociais prestanse polas administracións públicas directamente ou a través das diversas modalidades de xestión de servicios públicos regulados na normativa vixente sobre contratación administrativa e preferentemente pola de concerto.

2. Así mesmo, a iniciativa privada poderá prestar servicios sociais de conformidade co establecido nos artigos seguintes.

Artigo 28

Malia o disposto no artigo anterior, poderanse establecer legalmente, por áreas de actuación, os centros e servicios que necesaria-

mente deberán ser xestionados directamente polas administracións públicas.

Artigo 29

Os centros de servicios sociais propios da Administración autonómica crearanse por decreto, e será precisa orde da consellería competente para o inicio das súas actividades.

Artigo 30

1. Para a creación ou construción de centros, así como para a modificación substancial ou o cesamento de actividades dos mesmos e dos diversos programas de servicios sociais, será necesario, en todo caso, o cumprimento dos requisitos xerais e específicos que regulamentariamente se determinen, precisando ademais a correspondente autorización administrativa previa ou o permiso de inicio da actividade da consellería competente, segundo se trate respectivamente de centros de titularidade privada ou da Administración local, con independencia das demais autorizacións que se puidesen, en cada caso, esixir.

2. As devanditas autorizacións de creación ou construción, modificación substancial ou permiso de inicio de actividade ou cesamento das mesmas caducarán no prazo de un ano, desde a súa concesión, no caso de non se iniciaren as mesmas no devandito prazo.

3. Será causa inmediata de clausura de establecemento ou

suspensión de actividades o inicio das mesmas sen a previa autorización administrativa ou o permiso de inicio de actividade.

Artigo 31

Tódalas entidades públicas ou privadas prestadoras de servicios sociais deberanlle comunicar previamente á Administración autonómica os prezos que perciban pola prestación dos citados servicios. A Xunta de Galicia poderá establecer, en caso necesario e por vía regulamentaria, as limitacións que procedan ós mesmos.

Capítulo II

Das entidades prestadoras de servicios sociais

Artigo 32

1. Terán a consideración de entidade prestadora de servicios sociais toda persoa física ou xurídica, legalmente recoñecida como tal, que sexa titular de centros ou desenvolva programas de servicios sociais.

2. Son entidades prestadoras:

- a) A Administración autonómica.
- b) As entidades locais.

c) As entidades de iniciativa social. Non obstará para a consideración de carencia de ánimo de lucro o feito de que as ditas entidades perciban contraprestación

dos usuarios, sempre e cando da análise global do seu balance económico final non se deduza a obtención de beneficio.

d) As entidades de iniciativa privada con ánimo de lucro.

3. Tódalas entidades prestadoras de servicios sociais deberán estar inscritas, con carácter previo ó inicio das súas actividades, nun rexistro administrativo creado para o efecto, no que se clasificarán nalgunha das categorías establecidas no apartado anterior.

Artigo 33

A Administración autonómica poderá concertar prazas nos centros dependentes da iniciativa privada, tanto social coma lucrativa, sen que en ningún caso o prezo convidado poida supera-lo custo medio das mesmas nos centros públicos na área de actuación correspondente.

Capítulo III

Dos dereitos e deberes dos usuarios

Artigo 34

1. No ingreso, na permanencia e mais na saída dos centros prestadores de servicios sociais respectarase a propia vontade do usuario ou do seu representante legal cando se trate de menores de idade ou maiores incapacitados. Neste último caso será necesaria ademais a pertinente autorización xudicial, de acordo co artigo 211

do Código civil.

2. En caso de urxencia poderase proceder ó ingreso se a autorización xudicial, segundo o disposto no apartado anterior, e deberáselle comunicar inmediatamente á autoridade xudicial competente para que dicte a resolución que proceda.

3. No caso de incapacidade sobrevida logo do seu internamento, os responsables do centro deberán poñelo en coñecemento inmediato da autoridade xudicial para os efectos do previsto no referido artigo do Código civil.

Artigo 35

As persoas ingresadas nos centros de servicios sociais deberán cumpri-lo disposto no regulamento de réxime interior dos mesmos, previsto no artigo 38 da presente lei, que deberá respectar en todo caso os dereitos e as liberdades constitucionalmente garantidos.

Artigo 36

Todo usuario dos centros e servicios a que fai referencia esta lei gozará dos seguintes dereitos:

1.— A acceder ós mesmos e recibir asistencia sen discriminación por razón de sexo, raza, relixión, ideoloxía ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

2.— Á consideración no trato, debida á dignidade da persoa, tanto por parte do persoal do centro ou servicio coma dos demais usuarios.

3.— Ó sixilo profesional acerca

dos datos do seu historial sanitario e social.

4.— A realizar saídas ó exterior.

5.— A manter relacións interpersoais, incluído o dereito a recibir visitas.

6.— A unha asistencia individualizada acorde coas súas necesidades específicas.

7.— Á intimidade persoal en función das condicións estruturais dos centros e servicios.

8.— A que se lle facilite o acceso á atención social, sanitaria, educacional, cultural e, en xeral, a tódalas necesidades persoais que sexan precisas para conseguilo seu desenvolvemento integral.

9.— A deixar de utiliza-los servicios ou a abandona-lo centro por vontade propia.

10.— A asociarse co obxecto de favorece-la súa participación na programación e no desenvolvemento de actividades.

O exercicio dos dereitos sinalados nos parágrafos 4 e 9 poderá ser obxecto de limitación en virtude de resolución xudicial.

Artigo 37

Son obrigas do usuario:

1.— Cumpri-las normas sobre utilización do centro ou servicio establecidas no regulamento de réxime interior.

2.— Observar unha conducta

inspirada no mutuo respecto, tolerancia e colaboración, encamiñada a facilitar unha mellor convivencia.

3.— Colaborar na realización de determinadas tarefas que, sen supoñeren un risco para a súa saúde nin para a finalidade do tratamento, sirvan para mellora-la súa autonomía persoal e participación na vida do centro, de acordo co disposto no regulamento de réxime interior.

Artigo 38

Cada centro prestador de servicios sociais redactará e someterá á aprobación administrativa da consellería competente en materia de servicios sociais un regulamento de réxime interior, no que se concretarán os dereitos e mailos deberes recollidos nos artigos anteriores.

Artigo 39

Os usuarios dos distintos servicios e centros poderán constituír asociacións, que terán a consideración de entidades de iniciativa social, co fin de favorecer-la súa participación na programación e no desenvolvemento de actividades.

Título IV

Da participación social

Capítulo I

Dos órganos de participación e asesoramento

Artigo 40

1. O Consello Galego de Servicios Sociais é o órgano superior consultivo e de participación da Comunidade Autónoma no eido dos servicios sociais e está adscrito á consellería competente na materia.

2. O Consello terá as seguintes funcións:

a) Asesora-lo Goberno na planificación e programación dos servicios sociais, emitindo dictames ou formulando propostas de actuación.

b) Emitir informes e estudia-los criterios adoptados na elaboración do anteproxecto de presupostos en materia de servicios sociais.

c) Emitir dictames por instancia do Parlamento de Galicia no eido dos servicios sociais.

d) Coñecer da xestión dos servicios sociais.

e) Fomenta-la participación da sociedade e das administracións públicas.

f) O seguimento estatístico, tanto dos procesos de concesión da renda de integración social de Galicia coma da correcta aplicación das medidas de fomento de emprego que, vinculadas ós proxectos de inserción, se contemplan na Lei galega de medidas básicas para a inserción social, sen prexuízo das competencias do Instituto Galego de Estatística previstas na

Lei 9/1988, do 19 de xullo.

g) Avaliación global dos resultados da execución dos programas de inserción social contemplados na devandita lei para a inserción social, así como a formulación de observacións e propostas de modificación que axuden a melloralas.

h) Elaborar ou modifica-lo seu regulamento de réxime interior e calquera outra que se lle atribúa no desenvolvemento regulamentario da presente lei.

3. O Consello, como órgano de participación, estará constituído, consonte o que se determine regulamentariamente, por:

a) Representantes da Administración autonómica e das entidades locais.

b) Representantes das entidades que colaboren na prestación dos servizos sociais.

c) Representantes das asociacións de usuarios de centros e servizos.

d) Representantes, en forma paritaria, das organizacións empresariais e das centrais sindicais máis representativas.

e) Representantes das entidades veciñais.

f) Representantes dos correspondentes colexios profesionais.

4. No seo do Consello constituiranse comisións, que abordarán problemáticas específicas.

Artigo 41

Como órgano consultivo e de participación en materia de servizos sociais créanse, no ámbito provincial, os consellos provinciais de servizos sociais, con análoga composición e funcións ó disposto no artigo anterior en relación co Consello Galego de Servizos Sociais, no que resulte aplicable e segundo o que regulamentariamente se determine.

Artigo 42

1. No ámbito territorial dos concellos, agrupacións ou mancomunidades deberanse crear, como órgano de asesoramento e participación, os consellos locais de servizos sociais, nos que participarán representantes das entidades locais, centrais sindicais e asociacións empresariais, entidades sociais e veciñais.

2. O seu réxime de funcionamento será elaborado polas entidades locais afectadas.

Capítulo II

Do voluntariado social

Sección 1.^a

Disposicións xerais

Artigo 43

1. Para os efectos do disposto na presente lei, enténdese por voluntariado social o conxunto de persoas agrupadas en organizacións ou entidades que desenvol-

van un traballo voluntario no eido dos servicios sociais.

2. Terá a consideración de traballo voluntario aquela acción solidaria de carácter altruísta a prol da comunidade que ten por obxecto colaborar na consecución dos fins expresados no artigo 4 da presente lei.

3. En ningún caso as funcións do voluntario revestirán carácter de relación laboral, mercantil ou calquera outra retribuída, nin poderán supoñer unha redución da oferta de emprego público.

4. A Administración autonómica fomentará a creación de entidades e organizacións de voluntarios e poderá participar no financiamento dos custos de mantemento das mesmas.

5. As persoas que pertencen ó voluntariado social terán que ser, en calquera caso, maiores de idade.

Artigo 44

As actividades propias do voluntariado social poderanse desenvolver:

a) A través da incorporación a entidades de iniciativa social existentes ou creadas para o efecto.

b) A través das organizacións de voluntarios que poidan ser creadas polas entidades locais.

En ámbolos dous casos deberán inscribirse no rexistro establecido

no artigo 32.3 da presente lei.

Artigo 45

A Administración autonómica realizará as xestións necesarias para que, ó abeiro do establecido na Lei 48/1984, do 26 de decembro, os obxectores de conciencia poidan realiza-lo servizo social substitutorio integrados nas entidades de voluntariado de iniciativa social ou nas organizacións das entidades locais.

Sección 2.^a

Das entidades de voluntariado de iniciativa social

Artigo 46

As entidades de voluntariado de iniciativa social deberán dispoñer dunha carta do voluntario na que se recollan os seus dereitos e deberes, e que deberá incluír, como mínimo, os seguintes puntos:

1.— A garantía de non discriminación nin tratos diferenciados por razón de raza, sexo, relixión, condición social ou ideoloxía.

2.— A cobertura dos riscos a que estean expostos os voluntarios mediante a correspondente póliza de seguros, na que se incluírán as posibles responsabilidades civís que da súa actuación se poidan derivar fronte a terceiros, que correrá a cargo da entidade de per-

tenza.

3.— A indemnización, por conta da entidade de pertenza, dos gastos a que poida dar lugar o exercicio da actividade do voluntario, agás no suposto da renuncia escrita por parte deste, sen que en ningún caso a súa contía sexa superior ó custo real ou previsible, ou responda a formas encubertas de gratificación ou salario.

4.— O establecemento de sistemas internos de información, orientación e formación.

5.— A concesión dunha acreditación ós voluntarios, por parte da súa entidade de pertenza.

6.— A obriga de respectar a confidencialidade da información obtida no decurso da súa actividade en tanto que traballador voluntario.

7.— A obriga de formalizar por escrito o carácter altruísta da relación do voluntario social coa súa organización.

Sección 3.^a

Das organizacións de voluntarios das entidades locais de Galicia

Artigo 47

As entidades locais poderán promover o voluntariado social mediante a creación de organiza-

cións de voluntarios para a consecución dos fins previstos na presente lei no seu ámbito territorial ou noutros concellos por acordo ou asociación entre administracións locais.

Artigo 48

A relación entre os voluntarios integrados nas organizacións municipais de voluntarios e a Administración local rexerese pola carta do voluntario establecida para o efecto pola disposición adicional segunda da presente lei.

Título V

Das prestacións, axudas e subvencións

Artigo 49

A Administración autonómica poderá establecer prestacións e axudas dirixidas a persoas físicas e subvencións a entidades prestadoras de servizos sociais, sen prexuízo das competencias que teñan atribuídas as entidades locais.

Capítulo I

Das prestacións, axudas e subvencións

Artigo 50

1. Como complemento ós servizos sociais as administracións públicas poderanlles conceder, nas condicións que legal ou regula-

mentariamente se establezan, prestacións e axudas económicas a persoas que se atopen en estado de necesidade.

2. As devanditas prestacións e axudas terán as seguintes modalidades:

- a) Periódicas.
- b) Non periódicas.

3. As prestacións e axudas, ademais dos requisitos obxectivos e subxectivos que en cada caso procedan, poderán estar supeditadas a limitacións presupostarias cando así se estableza na respectiva normativa de regulación.

Artigo 51

1. As prestacións e axudas periódicas estarán destinadas a persoas ou unidades de convivencia que se atopen nunha situación de marxinación social e necesidade material de acordo cos baremos obxectivos legal ou regulamentariamente establecidos.

2. Estas prestacións serán revisables e a súa xestión corresponderalles ós órganos competentes da Administración autonómica ou local na forma legalmente establecida.

3. Con carácter xeral os perceptores de prestacións periódicas do sistema de servicios sociais terán preferencia no acceso ós equipamentos e programas da rede pública, na forma que regulamentariamente se estableza.

Artigo 52

1. As prestacións e axudas non periódicas, que terán un carácter extraordinario e finalista, estarán orientadas a superar situacións de necesidade.

2. A súa xestión corresponderalles ós órganos legalmente competentes da Administración autonómica, sen prexuízo de que poida ser asumida polas corporacións locais.

Capítulo II

Das subvencións

Artigo 53

A Administración autonómica establecerá liñas de subvencións para as institucións e entidades prestadoras de servicios sociais contempladas na presente lei.

Artigo 54

As convocatorias de subvencións realizaraas a consellería competente en materia de servicios sociais, tendo en conta, en todo caso, os principios de publicidade, obxectividade e concorrencia.

Artigo 55

A Administración autonómica poderá subvencionar a creación, a modificación, o equipamento ou a adaptación á normativa de acreditación dos centros de servicios sociais das entidades locais, das

entidades de iniciativa social e das entidades de iniciativa privada con ánimo de lucro, sempre que cumpran as seguintes condicións:

1.— Adecuación á planificación da Xunta de Galicia.

2.— Sometemento tanto á normativa xeral coma á sectorial da respectiva área de actuación.

3.— Garantía, prestada na forma que regulamentariamente se estableza, do cumprimento da finalidade para a que se conceden as subvencións.

Artigo 56

A Administración autonómica poderá subvencionar as entidades locais e as entidades de iniciativa social para a prestación dos servizos sociais previstos na presente lei, sempre que estean inscritas no rexistro sinalado no artigo 32.3 e cumpran os seguintes requisitos:

1.— Adecuación á planificación da Xunta de Galicia.

2.— Sometemento tanto á normativa xeral coma á sectorial da respectiva área de actuación.

3.— Sometemento ó control da Administración autonómica:

a) Dos centros, programas ou servizos subvencionados cando se trate de entidades de iniciativa social.

b) Das partidas presupostarias dedicadas ó financiamento dos

programas que se van subvencionar cando se trate de entidades locais.

Artigo 57

1. Os tipos de subvencións que poderán establecerse son os seguintes:

a) De investimento, referidas a:

— Adquisición, construción, reforma, ampliación ou mellora de inmobles.

— Equipamento e moblaxe.

Poderán beneficiarse deste tipo de axudas tódalas entidades prestadoras de servizos sociais ata o límite que regulamentariamente se determine.

b) De mantemento e promoción de actividades básicas ou innovadoras referidas a centros, programas e servizos.

Poderán ser beneficiarias destas axudas as entidades locais e as entidades de iniciativa social.

c) De promoción de actividades complementarias.

Tan só poderán beneficiarse deste tipo de axudas as asociacións de usuarios sinalados no artigo 39 da presente lei.

2. Para os efectos do sinalado no apartado anterior terán a consideración de actividades básicas as que resulten imprescindibles para a consecución dos obxectivos dos servizos, programas ou centros.

Todas aquelas actividades que non teñan esta consideración configuraranse como complementarias.

Regulamentariamente establecerase que actividades son básicas ou complementarias para cada centro, programa ou servizo.

Título VI

Das infraccións e sancións

Capítulo I

Disposicións xerais

Artigo 58

As infraccións en materia de servizos sociais darán lugar ás sancións administrativas correspondentes, que impondrán os órganos competentes da Administración autonómica, logo da instrución do oportuno expediente e sen prexuízo das responsabilidades civís, laborais ou doutra orde que puidesen concorrer.

Artigo 59

1. A responsabilidade administrativa polas infraccións tipificadas na presente lei imputaráselles ás persoas físicas ou xurídicas titulares dos distintos centros e servizos.

2. A dita responsabilidade será esixible, se é o caso, sen prexuízo da que poida derivarse do incumprimento da normativa

laboral, civil, penal ou doutra esixible.

3. No caso de que os feitos imputados puidesen ser constitutivos de infraccións tipificadas no Código penal haberá de suspenderse a tramitación do expediente ata que recaia a correspondente resolución xudicial.

Capítulo II

Das infraccións

Artigo 60

1. Constitúen infraccións administrativas en materia de servizos sociais as accións ou omisións das persoas responsables que sexan contrarias ás obrigas establecidas na presente lei ou a través das disposicións regulamentarias que a desenvolvan, sempre que se poidan subsumir nalgún dos tipos establecidos nos artigos 61, 62 e 63 da mesma.

2. As infraccións clasifícanse como leves, graves e moi graves, atendendo ó risco causado ó usuario, á gravidade do prexuízo producido, á transcendencia social dos feitos, á contía do beneficio obtido, ó grao de intencionalidade e á reincidencia.

Para os efectos da presente lei entenderase por reincidencia a comisión de dúas ou máis faltas no período de un ano que adquiran firmeza en vía administrativa.

Artigo 61

Son infraccións leves:

1.— As meras irregularidades de carácter formal no cumprimento da normativa vixente en materia de servicios sociais.

2.— A falta de hixiene ou limpeza que non comporte risco para a saúde dos usuarios.

3.— As cometidas por negligencia simple, sempre que das mesmas non se deriven prexuízos para os beneficiarios ou non impidan ou dificulten o logro dos obxectivos do servicio ou centro.

4.— Calquera outra que vulnere o disposto na presente lei ou nas súas normas de desenvolvemento e non constitúa infracción grave ou moi grave.

Artigo 62

Son infraccións graves:

1.— O incumprimento do deber de sigilo e confidencialidade en relación coa información obtida no exercicio das súas funcións.

2.— Desatende-las necesidades básicas de atención sanitaria, así como as de hixiene e limpeza que lles comporten risco ou prexuízo ós usuarios.

3.— Non presta-lo tratamento técnico propio da finalidade específica do centro ou servicio, segundo as normas de homologación e acreditación de centros.

4.— Non comunicarlle inmediatamente á autoridade xudicial ou administrativa competente o ingreso e a saída dos centros de ser-

vicios sociais nos casos en que legalmente proceda.

5.— Inicia-las actividades nos centros ou na prestación dos servicios, así como a modificación substancial dos mesmos, sen a debida autorización administrativa.

6.— O incumprimento da normativa vixente en materia de seguridade das instalacións nos centros.

7.— Destina-las axudas e subvencións concedidas con cargo a fondos públicos para fins distintos ós que se outorgaron.

8.— Realizar actividades lucrativas en centros ou servicios definidos como sen ánimo de lucro.

9.— Impedir, obstaculizar ou dificultar en calquera forma a actividade inspectora da Administración, así como non presta-la colaboración necesaria no exercicio da mesma.

10.— Calquera actuación dirixida a diminuír ou anula-los dereitos dos traballadores baixo a aparencia de voluntariado social.

11.— O incumprimento ou falseamento das obrigas relativas ós libros de contabilidade, altas, baixas e comunicación de prezos.

12.— A reincidencia na comisión de faltas leves.

Artigo 63

Son infraccións moi graves:

1.— Dispensar tratos discriminatorios, degradantes ou incompatibles

tibles coa dignidade dos usuarios, así como a restricción inxustificada no exercicio das súas liberdades e dereitos.

2.— Vulnera-lo dereito á intimidade dos usuarios.

3.— A prestación de servicios ou actividades sociais tratando de ocultar ou enmascara-la súa verdadeira natureza co obxecto de eludi-la aplicación da lexislación vixente na materia.

4.— A reincidencia na comisión de faltas graves.

Capítulo III

Das sancións

Artigo 64

Cualificadas as infraccións como leves, graves ou moi graves, as sancións imponse nas graos mínimo, medio ou máximo, atendendo ó risco xerado ou ó dano ou prexuízo causado, á intencionalidade e ó beneficio obtido.

Artigo 65

1. As infraccións sancionaranse da forma seguinte:

a) Infraccións leves:

— Apercibimento ou advertencia.

— Multa de ata 250.000 ptas. nos seguintes graos:

* Mínimo: ata 100.000 ptas.

* Medio: de 100.001 ata 175.000 ptas.

* Máximo: de 175.001 ata 250.000

ptas.

b) Infraccións graves:

— Multa de 250.001 ata 1.000.000 de ptas. nos seguintes graos:

* Mínimo: de 250.001 ata 500.000 ptas.

* Medio: de 500.001 ata 750.000 ptas.

* Máximo: de 750.001 ata 1.000.000 de ptas.

c) Infraccións moi graves:

— Multa de 1.000.001 ata 2.500.000 ptas. nos seguintes graos:

* Mínimo: de 1.000.001 ata 1.500.000 ptas.

* Medio: de 1.500.001 ata 2.000.000 de ptas.

* Máximo: de 2.000.001 ata 2.500.000 ptas.

2. En calquera caso as sancións graves e moi graves poderán levar aparelladas como accesorias as seguintes:

a) Peche temporal:

— Total ou parcial, ata un ano, as graves.

— Total ou parcial, ata dous anos ou definitivo, as moi graves.

b) Prohibición do financiamento público por tempo indefinido.

c) Inhabilitación para o desenvolvemento de funcións e actividades similares ou para o exercicio de cargos de carácter análogo

ata un prazo máximo de cinco anos.

Artigo 66

As infraccións cometidas e as sancións impostas polas mesmas prescribirán ó cabo de un, tres ou cinco anos desde a data da súa comisión ou da súa imposición respectivamente, segundo se cualificasen como leves, graves ou moi graves.

Capítulo IV

Do procedemento sancionador

Artigo 67

1. A imposición das sancións reguladas na presente lei axustarase ó disposto no procedemento sancionador regulado pola Lei de procedemento administrativo.

2. Os expedientes sancionadores incoarao o órgano competente que regulamentariamente se estableza.

3. No caso de apreciarse unha situación de risco inminente ou prexuízo grave para os usuarios, poderanse adoptar as medidas cautelares oportunas durante o tempo que subsista a situación que as xustificou.

Artigo 68

1. A imposición de sancións por comisión de faltas leves corresponderalles ós delegados provinciais da consellería competente na materia.

2. A imposición de sancións por comisión de faltas graves

corresponderalle ó titular da dirección xeral competente en materia de servicios sociais.

3. A competencia para a imposición de sancións por faltas moi graves corresponderalle ó titular da consellería competente en materia de servicios sociais.

4. Malia o disposto nos puntos anteriores, cando as sancións leven aparello o peche, temporal ou definitivo, do establecemento, así como a inhabilitación para o desenvolvemento de funcións e actividades similares ou para o exercicio de cargos de carácter análogo, será competente o Consello da Xunta de Galicia.

Artigo 69

Contra as resolucións recaídas nos procedementos sancionadores poderanse interpoñer os recursos administrativos e xurisdiccionais que legalmente procedan.

Capítulo V

Da inspección

Artigo 70

A Administración autonómica exercerá as súas facultades inspectoras sobre as entidades, os centros e os servicios contemplados na presente lei a través da consellería competente en materia de servicios sociais, asignándoselle as correspondentes funcións a unidades administrativas que se crearán para o efecto.

Artigo 71

1. Os titulares das entidades, centros e servicios estarán obrigados a permitirlle á inspección o acceso ás instalacións, facilita-la información, documentos, libros e demais datos que lle sexan requiridos, así como a prestar toda a colaboración precisa para a comprobación do cumprimento da normativa vixente.

2. Efectuadas as comprobacións oportunas estenderase a correspondente acta de inspección, na que se recollerán os datos relativos á entidade, centro ou servicio inspeccionado, así como, se é o caso, os feitos e as circunstancias que puidesen ser relevantes sobre o funcionamento anómalo dos mesmos.

3. Os feitos recollidos nas correspondentes actas de inspección gozarán da presunción de certeza, agás que da valoración conxunta das probas achegadas resulte o contrario.

Artigo 72

Cando no decurso da actuación inspectora se aprecie a existencia dunha situación de risco inminente ou prexuízo grave para os usuarios poderá propoñerse ó órgano competente a adopción das medidas cautelares oportunas durante o tempo que persista o risco que as xustificou.

Artigo 73

Tódalas entidades, centros e servicios serán inspeccionados perio-

dicamente e sempre que se produza unha denuncia.

Título VII

Capítulo único

Do financiamento

Artigo 74

1. A Comunidade Autónoma incluírá anualmente na redacción dos seus presupostos as cantidades necesarias para facerlles fronte ós gastos derivados do exercicio das competencias que o artigo 26 da presente lei lle atribúe á Administración autonómica.

2. Tódalas partidas destinadas ós servicios sociais no presuposto da Comunidade Autónoma serán incluídas na sección correspondente da consellería competente en materia de servicios sociais.

Artigo 75

As deputacións provinciais e os concellos de máis de vinte mil habitantes deberán consignar nos seus presupostos partidas específicas, en contía suficiente, para a creación, o mantemento e o desenvolvemento dos equipamentos, programas e servicios que lles corresponden de conformidade co establecido na presente lei.

Artigo 76

1. Os concellos de vinte mil habitantes ou menos que opten por

asociarse para a creación, o mantemento e o desenvolvemento dos equipamentos, programas e servizos deberán consignar como mínimo un catro por cento dos seus presupostos para a dita finalidade.

2. Para tal efecto as devanditas asociacións de concellos deberán obte-lo recoñecemento previo da consellería competente na materia, de acordo coas pautas territoriais establecidas no Plan galego de equipamentos e servizos sociais.

Artigo 77

Os concellos de vinte mil habitantes ou menos que opten pola creación, o mantemento e o desenvolvemento de seu dos equipamentos, programas e servizos deberán consignar como mínimo un seis por cento dos presupostos para a dita finalidade.

Artigo 78

A Comunidade Autónoma poderá participar no financiamento do mantemento e da promoción de actividades básicas ou innovadoras propias das corporacións locais, gozando de preferencia aquelas que dediquen unhas porcentaxes superiores ás establecidas nos artigos 76 e 77 da presente lei.

Artigo 79

1. Sen prexuízo da súa tendencia á gratuidade, os usuarios dos servizos sociais participarán, na medida das súas posibilidades

económicas, no financiamento dos mesmos de conformidade cos principios de solidariedade e redistribución. Regulamentariamente estableceranse os baremos obxectivos para a súa efectividade, debendo garantir, en todo caso, a reserva a favor do usuario das cantidades necesarias para atende-los seus gastos persoais.

2. Do mesmo xeito poderanse establecer outras formas de financiamento para persoas que, sen teren recursos correntes, sexan titulares dun patrimonio susceptible de ser afectado ós gastos derivados do seu internamento, supervisando a Administración autonómica en todo caso a valoración que se faga do patrimonio utilizado como contraprestación.

Disposición adicional primeira

Engádeselle unha nova alínea ó artigo 25.2 da Lei 4/1988, do 26 de maio, da función pública de Galicia, na redacción dada ó mesmo pola Lei 4/1991, do 8 de marzo, quedando redactada do seguinte xeito:

«f) Os de prestación directa de servizos sociais e protección de menores.»

Disposición adicional segunda.— Carta do voluntario.

Toda persoa terá dereito a desenvolver un traballo voluntario, acorde coas súas aptitudes e capa-

ciudades, no seo das organizacións locais de voluntarios de conformidade cos seguintes principios, dereitos e deberes:

a) Principios:

1.— O traballo realizado por todo voluntario terá carácter altruísta a prol da comunidade, baseándose no concepto de solidariedade.

2.— O traballo voluntario é complementario do traballo dos profesionais dos servicios sociais e estará coordinado na programación de cada servicio.

3.— En ningún caso se cubrirán con persoal voluntario os postos de traballo que, polas súas características, sexan susceptibles de incluírse nas ofertas de emprego público.

4.— Os concellos orientarán ó voluntario cara a aquelas actividades máis axeitadas ás súas aptitudes, de acordo coas necesidades da programación e respectando, en todo caso, a súa vontade.

5.— A relación entre os concellos e o voluntario reflectirase nun compromiso escrito que supoñerá tanto a aceptación desta carta por ámbalas dúas partes coma o recoñecemento da súa exclusión como contrato de traballo ou relación mercantil ou calquera outra retribuída.

6.— O concello facilitaralle ó voluntario unha acreditación que o habilite e identifique para o desen-

volvemento da súa actividade.

b) Dereitos:

1.— A non ser discriminado nin recibir tratos diferenciados por razón de raza, sexo, relixión, condición social ou ideoloxía.

2.— A recibir orientación, apoio e formación adecuados para o desenvolvemento das actividades que teña encomendadas.

3.— A realiza-lo traballo voluntario no seu contorno máis próximo.

4.— A ser indemnizado polo concello respectivo dos gastos a que poida dar lugar o exercicio da súa actividade, agás no suposto da renuncia escrita do voluntario.

5.— Á cobertura dos riscos a que poidan estar expostos os voluntarios mediante a correspondente póliza de seguro, na que se incluírán as posibles responsabilidades civís que da súa actuación se poidan derivar fronte a terceiros, que correrá a cargo do concello respectivo.

6.— A organizarse e estar representado nos órganos de asesoramento e participación que se constituían.

7.— A que se lle asigne outra actividade cando circunstancias sobrevidas impidan o normal desenvolvemento da inicialmente asignada.

8.— A exercer-la súa liberdade de conciencia no desenvolvemento das súas actividades.

c) Deberes:

1.— Coñece-la natureza, os obxectivos e os fins que a Administración ten en materia de servicios sociais e a lexislación da Comunidade Autónoma neste eido.

2.— A obriga de respecta-la confidencialidade da información obtida no decurso da súa actividade en tanto que traballador voluntario.

3.— Non aceptar contraprestación material que poida recibir por parte do beneficiario ou doutras persoas na súa acción.

4.— Respecta-lo seu compromiso de dedicación con respecto ó tempo ofrecido, sempre que o permitan as circunstancias concretas.

Disposición adicional terceira

Anualmente, a través da Lei de presupostos, poderá actualizarse a contía das multas sinaladas no artigo 65 da presente lei.

Disposición adicional cuarta

Pola Lei anual de presupostos da Comunidade Autónoma poderán variarse as porcentaxes obrigatorias de financiamento establecidas nos artigos 76 e 77 da presente lei.

Disposición adicional quinta

A Xunta de Galicia, coa maior liberdade posible, deberá aproba-lo Plan galego de equipamentos e servicios sociais sinalado no artigo 26 da presente lei e dicta-la

demais normativa de desenvolvemento da mesma.

Na elaboración do devandito plan contarase coa participación das corporacións locais no que atinxe ó seu ámbito territorial.

Disposición adicional sexta

Os concellos, na súa planificación urbanística, deberán reservar os espazos precisos para os equipamentos propios para a prestación de servicios sociais.

Disposición adicional sétima

Malia o establecido no artigo 21, a Administración autonómica reserva para si os seguintes equipamentos:

1.— Residencias de tempo libre.

2.— Centros de reforma de menores.

3.— O centro de atención especializada a minusválidos «Santiago Apóstolo».

4.— Residencias asistidas da terceira idade.

Disposición adicional oitava

As asociacións de concellos que se constitúan para a creación, o mantemento e o desenvolvemento de equipamentos, programas e servicios, de acordo co Plan galego de equipamentos e servicios sociais, deberanse acomodar á demarcación territorial que poida establece-la Xunta de Galicia.

Disposición adicional novena

O disposto na presente lei entenderase sen prexuízo do establecido na Lei 3/1991, do 14 de xaneiro, de creación do Servicio Galego de Promoción da Igualdade do Home e da Muller, e na Lei galega 9/1991, do 2 de outubro, de medidas básicas para a inserción social.

Disposición adicional décima

As cantidades achegadas polas entidades locais ó financiamento do plan concertado serán computadas para efectos da porcentaxe obrigatoria mínima establecida nos artigos 76 e 77 da presente lei.

Disposición adicional undécima

A prestación dos servicios regulados na presente lei realizarase de conformidade cos acordos e convenios internacionais que afecten a dita materia.

Disposición transitoria primeira

1. De conformidade coas competencias atribuídas ás entidades locais na presente lei, arbitrarase regulamentariamente o procedemento para a transferencia dos equipamentos, persoal, medios materiais e dotación presupostaria correspondentes ás mesmas.

A devandita transferencia incluírá, entre outros, os seguintes tipos de equipamentos:

- a) Garderías infantís.
- b) Centros sociais.

c) Fogares e clubes.

d) Centros de menores.

e) Residencias da terceira idade, agás as asistidas.

2. A transferencia dos equipamentos sinalados nas letras d) e e) do apartado anterior producirase progresivamente na medida en que se vaian acadando os obxectivos de cobertura en condicións de igualdade para a poboación de todo o territorio galego.

3. A transferencia dos citados equipamentos non se levará a cabo ata que non se aprobe o plan de equipamentos para a respectiva área de actuación, agás no caso daqueles que teñan un ámbito exclusivamente municipal, nos que se poderá efectuar a súa transferencia con anterioridade.

Disposición transitoria segunda

En tanto non se constitúa o Consello Galego de Servicios Sociais, de acordo co disposto nesta lei, desenvolveranse as funcións atribuídas no artigo 40, de conformidade coa composición establecida no Decreto 31/1989, do 3 de febreiro.

Disposición transitoria terceira

Nas normas de desenvolvemento da presente lei referentes á acreditación de centros e servicios estableceranse os prazos máximos de adaptación ás mesmas dos respectivos equipamentos.

Disposición transitoria cuarta

En tanto non se aprrobe o Plan galego de equipamentos e servizos sociais, as entidades locais e demais entidades prestadoras de servizos sociais financiadas con fondos públicos deberanse someter ás directrices de planificación emanadas da consellería competente na materia para cada área de actuación.

Disposición derogatoria

Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ó disposto na presente e en particular:

— A Lei 3/1987, do 27 de maio, de servizos sociais.

— O Decreto 264/1988, do 7 de xullo, polo que se crea o rexistro de asociacións e outras entidades de iniciativa social.

— A Orde do 24 de novembro de 1988 pola que se normaliza a instancia para a solicitude de inscrición no citado rexistro, regulado polo Decreto 264/1988, do 7 de xullo.

— O Decreto 31/1989, do 3 de febreiro, polo que se desenvolve a estrutura e as funcións do Consello Galego de Servizos Sociais.

— O Decreto 131/1989, do 29 de xuño, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios, no non derogado xa pola Lei galega 9/1991, do 2 de outubro, de medidas básicas para a inserción social.

— Os artigos 2.º e 3.º do Decreto 258/1990, do 27 de abril, polo que se establece o réxime xeral das axudas e subvencións que serán concedidas pola Consellería de Traballo e Servizos Sociais en materia de servizos sociais.

Disposición derradeira primeira

Autorízase a Xunta de Galicia a dictar cantas disposicións sexan necesarias para a execución e o desenvolvemento desta lei.

Disposición derradeira segunda

A presente lei entrará en vigor o día seguinte ó da súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*.

Santiago de Compostela, 14 de abril de 1993

Manuel Fraga Iribarne
Presidente